

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 196. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 12, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК СУБОТА, 12-го ЖОВТНЯ 1996 р. Ч. 196. РІК СІІІ.

Л. КУЧМА ЗАДОВОЛЕНИЙ ВІДВІДИНАМИ ЕСПАНІЇ

Київ (Р. Р.). — У четвер, 10-го жовтня, «Урядовий Кур'єр» повідомив, що в ході візиту української делегації на чолі з Президентом України Леонідом Кучмою до Еспанії, в Мадриді 8-го жовтня міністри закордонних справ обох країн підписали договір про дружбу і співробітництво між Україною та Еспанією. На церемонії підписання були присутні Президент Л. Кучма і король Еспанії Хуан Карлос.

За підсумками зустрічі Президента України Л. Кучми з королем Еспанії, головою уряду та іншими еспанськими керівниками, підписано договір про економічне і промислове співробітництво, угоди про повітряне сполучення та соціальне забезпечення, про співпрацю в галузі культури, освіти тощо.

В королівському палаці на честь Президента України Л. Кучми Хуан

Карлос влаштував урочисте прийняття.

Наступного дня Л. Кучма відвідав Конференцію еспанських підприємців, з якими відбулася одностороння розмова з приводу розвитку ділових зв'язків. Особливе зацікавлення Україною виявили представники малого і середнього бізнесу, хоча досі вони діяли дуже обережно.

Крім згаданих вище документів, у Мадриді підписано протокол про міжсьове співробітництво, яким передбачається обмін досвідом у будівництві Збройних Сил України й Еспанії та підготовці військових кадрів.

Після покладення квітів Президентом України до монументу полетілим до Еспанії в міській управі відбулася неформальна колоритна зустріч українських гостей за еспанським традиційним. Посадник вручив Л. Кучмі сим-

(Закінчення на стор. 3)

НІМЕЧЧИНА ФІНАНСУВАТИМЕ СІМ ПРОЄКТІВ В УКРАЇНІ

Київ. — Німеччина надасть Україні 30 млн. марок на здійснення сімох нових проєктів, пов'язаних з консультативним допомогом, сказав 7-го жовтня на зустрічі з головою Верховної Ради України Олександром Морозом представник федерального уряду Німеччини Вальтер Кіттель. Про це повідомила УНАР.

Проектами передбачено створення валютного фонду для підтримки малого і середнього підприємництва та агенції для сприяння чужоземним інвестиціям. Крім того, Німеччина планує почати підготовку українських фахівців з малого і середнього бізнесу.

За словами В. Кіттеля, серед 11 країн, яких Німеччина надає консультативну допомогу, Україна займає друге місце після Росії. Це є свідченням того, що всі домовленості, досягнуті під час візиту до Києва минулого місяця канцлера

Німеччини Гельмута Коля, не є декларатором, а програмою конкретних дій, підкреслив він.

Німецька консультативна група діє в Києві від листопада 1994 року. Вона дораджує Кабінету Міністрів та Адміністрації Президента у справі проведення економічних реформ. За словами О. Мороза, діяльність німецьких експертів за останні два роки стала прикладом технічно-економічного співробітництва.

На зустрічі обговорено також налагодження тісних співпраць між парламентами обох країн. О. Мороз назвав пріоритетним напрямком співробітництва обмін досвідом законодавчого забезпечення податкової, банкової та інвестиційної політики. Він зазначив, що обидві сторони зацікавлені у продовженні співпраці, яка сприяла б розв'язанню проблем української економіки.

Газета „Вашінгтон Пост“ надала слово А. Лебедєву

Вашінгтон. — Газета „Вашінгтон Пост“ оприлюднила статтю секретаря Ради безпеки Російської Федерації Олександра Лебєдєва, в якій він стверджує, що Росія „остаточно закінчила війну в Чечні“, дає це зрозуміння, що це є його особисте заслуження.

„Восник дій у Чечні нема вже майже місяць. Це стало можливим завдяки угоді, яку я підписав у Гасавурі з начальником штабу чеченських збройних сил Асланом Масхадовим“, — пише А. Лебєдєв. Далі він визнає, що загальна реакція російських політиків на закінчення угоди є негативною. Доходить до того, що А. Лебєдєв звинувачує у „зраді батьківщини“ і навіть керівництво країни

„не спромоглося дати оцінку гасавурським документам“.

Особливо цікава частина статті А. Лебєдєва, де він інтерпретує причини російсько-чеченської війни. „Мене часто запитують, чи я знаю, хто несе відповідальність за цю війну. Так, я знаю їх всіх поіменно. Я також певний, що ця війна має економічне коріння, замасковане політичними гаслами. Покину це не називати імена тих людей, тому що існує велика небезпека, що війна спалахне з новою силою. Спочатку ми повинні припинити кровопролиття, вернути до мирного життя, відтак прокуратура визнає, що в чому винний“, — закінчує свою статтю А. Лебєдєв.

У Литві судять комуністичних лідерів

Вільнюс, Литва. — Минулої середи, 9-го жовтня, у Вільнюсі, столиці Литви, розпочався суд над колишніми комуністичними лідерами, котрих звинувачено у спробі державного перевороту в 1991 році, що doprowadило до збройного удару, в якому загинуло 13 осіб.

Шість осіб, включно з колишнім керівником Комуністичної партії Литви Міколасом Бурокавичусом і колишнім партійним політичним ідеологом Юозасом Смальвічюсом, судять не тільки за спробування спробу загаломого перевороту 13-го січня 1991 року, але також за вбивство.

Прокуратура стверджує, що підсудні недовольні вибором у Литві в 1990 році демократичного уряду, хотіли з допомогою

совєтського війська здійснити державний переворот і усунути новообраний уряд. Під час наступу совєтського війська на телевізійну вежу у Вільнюсі 13 осіб стало жертвою цього насильства, що викликало не тільки обурення у вільнюському місті, але в першу чергу гостре роздратування місцевого населення.

М. Бурокавичус стверджує, що він в цих завоюваннях не брав участі.

(Закінчення на стор. 3)

ДЕНЬ КОЛЮМБА

З уваги на свято Дня Колумба у понеділок, 14-го жовтня, Головна Канцелярія УНС І В-во „Свобода“ будуть закриті. Наступне число „Свобода“ друкуватиметься у вівторок, 15-го жовтня, з даатою середи. — Ред.

В Україні (З інформацій УНАР)

Пограбовано агропромбанк „Україна“

Донецьке (Р. Р.). — Тут під час проведення ревізії в районному відділі агропромислового банку „Україна“ виявлено зникнення 7,400,000 гривень. Донецька прокуратура порушила кримінальну справу.

Тим часом з'ясувалося, що зникла в невідомому напрямку і начальниця

Першотравневого районного відділу Банку „Україна“ Лідія Козлова. „Чоловік і син Козлової заявляють, що їм нічого не відомо про її місце перебування“.

Слідчі органи відмовились поінформувати представників преси про версії, які вони висувають.

Зростає кількість заражених вірусом СНІД

Київ. — Колегія Комітету боротьби зі СНІД на своєму засіданні визначила, що у 1996 році кількість заражених вірусом імунонедостатності людини (ВІЛ), значно збільшилася, поінформувала 8-го жовтня УНАР.

Згідно з повідомленням, тільки за сім місяців цього року виявлено понад 8,000 нових випадків зараження цим вірусом, що спричиняє СНІД. Всього ж в Україні зареєстровано 9,720 носіїв ВІЛ. Найбільш ураженіма є Одеська, Миколаївська, Донецька і Дніпропетровська області.

Кіньову статистику зараження — СНІД — виявлено у 138 осіб, з них 50 померло, включно з 10 дітьми.

Переважає більшість заражених, 60 відсотків, складають ін'єкційні наркомани, але спостерігається тенденція до збільшення випадків захворювання серед інших груп

населення. 1,400 заражених виявлено серед в'язнів, 127 — серед вагітних жінок і 43 — серед дітей, народжених від заражених матерів.

Комісія зазначила, що епідемія виходить з-під контролю і найближчим часом стане реальним ризиком розповсюдження через донорство крові. Тільки за останні місяці виявлено 415 випадків зараження цієї хвороби. За висновком комісії, причиною погіршення ситуації є вкрай незадовільні фінансування Національної програми профілактики СНІД з боку Міністерства Фінансів. Крім того, від 27-го вересня міністерство взагалі припинило виділяти фонди на цю програму.

Колегія прийняла рішення скласти наглядні пункти в Одесі VI сесію Комітету боротьби зі СНІД, на якій обговорюватиметься діагностика і лікування цієї недуги.

ХДПУ звернулася до світового конгресу юристів

Київ (Р. Р.). — Християнсько-Демократична Партія України звернулася до членів Світового Конгресу проханням одніти „безпрецедентне втручання“ їхнього президента Володимира Стретовича у політичну діяльність ХДПУ. Зокрема, пишуть автори, на розпорядження В. Стретовича з рахунку конгресу оплачено „незаконну акцію“ — надзвичайний з'їзд ХДПУ, організований депутатами Верховної Ради України, В. Стретовичем, Віктором Шшишкіним і Василем Костишкіним. Автори заявляють, що

Світовий Конгрес українських Правників не має права втручатися у діяльність українських організацій та ще й фінансувати їх, як фінансував „проекаційний з'їзд розкольників ХДПУ, на якому В. Стретовича проголошено головою ХДПУ“.

Конгрес юристів заплачено за проведення з'їзду 6,101 гривню, або 3,486 дол.

Член головної ради ХДПУ Анатолій Тарасенко зазначив, що делегати Третього надзвичайного з'їзду не підтримали спроби Віталія Журавського скласти 16-17 листопада черговий з'їзд партії.

ЕС виділила понад мільйон єкю для хворих на дифтерію

Страсбург. — Комісія Європейської спільноти призначила 1.3 млн. єкю на боротьбу з дифтерією в Україні і 80 відсотків усіх випадків у всьому світі. Поширення хвороби зупинено, але в Україні вона все ще дає про себе знати. Біля 10 млн. українських громадян потребують негайного щеплення. Ця акція повинна також зупинити поширення хвороби в сусідніх країнах.

Високотехнічний медичний огляд на виявлення пастірки має бути проведено в найбільш вражених Чорним морем районах і віддалених селах. Серед потерпілих було роздано також вітаміни.

Минулого року в СНД зареєстровано 50,385 випадків захворювання на дифтерію, що становило 99.9 відсотка всіх випадків в Європі і 80 відсотків усіх випадків у всьому світі.

Поширення хвороби зупинено, але в Україні вона все ще дає про себе знати. Біля 10 млн. українських громадян потребують негайного щеплення. Ця акція повинна також зупинити поширення хвороби в сусідніх країнах.

Високотехнічний медичний огляд на виявлення пастірки має бути проведено в найбільш вражених Чорним морем районах і віддалених селах. Серед потерпілих було роздано також вітаміни.

Європейський шаховий турнір виграла шестирічна дівчинка з України

Львів (Р. Р.). — Шестирічна Анна Музичук із Стрия стала у своїй віковій групі, 1989 року народження, чемпіонкою Європи у шахах. Змагання відбулися в Польщі, де Україну, окрім Анни, представляли ще три дівчинки, з Одеси, Тернополя і Калуша. Решта учасниць була від країн Європи.

А. Музичук бере участь у шахових змаганнях з п'яти років і щодня просиджує за ними по чотири години.

(Закінчення на стор. 3)

СТАВ ДО ЛАДУ 3-Й ЕНЕРГОБЛОК ЧАЕС

Київ. — В ніч з 6-го на 7-го жовтня знову почав працювати 3-й енергоблок Чорнобильської АЕС, на якому перед тим проходив плановий ремонт, повідомила 7-го жовтня УНАР. Минулого місяця на станції виробляла електроенергію тільки 1-й енергоблок. 2-й енергоблок, як і третій, перебував у ремонті. Служба інформації ЧАЕС поінформувала, що у пересні відключили від умов безпечної праці на станції не зареєстровано. Проте, як відомо, всередині саркофагу, збудованого над 4-м енергоблоком, що вивбухнув 10 років тому, спостерігалося минулого місяця підвищення нейтронної радіації. 11-го жовтня в Парижі „велика сімка“, сам найвишнішні західні країни, має обговорити з Україною далі шляхи надання допомоги у ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи.

ОБРАЛИ НОВОГО ПОСАДНИКА

ДРОГОВИЧ, Львівська область. — Друге за величиною місто Львівщини обрало нового посадику, повідомила 8-го жовтня УНАР. Ним став Михайло Луцький, набравши у другій турі 23,000 голосів. Його конкурент Радзівський, якого підтримували ліві сили і який переміг у першій турі, здобув 18,000 голосів. Місцеві спостерігачі відзначили, що відсоток голосів, виданих колишньому секретареві міського комітету КПРС, є на диво високим для Галичини.

ВІЙСЬКОСЛУЖБОВЦЯМ ПІДВИЩАТЬ ПЛАТНО

Київ. — Президент України Леонід Кучма видав указ про грошове забезпечення військовослужбовців. Згідно з указом, дохід військовослужбовців має зрости на 1.8 раза. Командирам військових частин, керівникам установ і організацій надано право заохочувати військовослужбовців грошовими нагородами за особисті заслуги.

ХОТІЛИ ВБИТИ РАДНИКА КРИМСЬКОГО УРЯДУ

КРИМ. — Парламентарний асистент і радник кримського уряду

Анатолій Артюшенко опинився в лікарні після того, як дістав два кульові поранення в результаті нападу на нього двох невідомих осіб, поінформувала 9-го жовтня „ОМРІ Делі Дайджест“, покликаючись на українських телебачення. Згідно з повідомленням, напад, який стався біля головної пошти Симферополя, очевидно, був замом на життя потерпілого. Кримська міліція веде слідство. Рівень злочинності в Криму є одним з найвищих по всій Україні. Кількість вбивств цього року порівняно з минулим зростає на півострові на 44 відсотки.

ПОКЕРТВИ НА ПАМ'ЯТНИК

ІВАНОВ-ФРАНКІВЩИНА. — Городенківський фармер і колишній учитель Микола Андрусик свої гроші, зароблені важкою працею, жертвував на фонд спорудження пам'ятника Михайлові Грушевському з нагоди 130-річчя від дня його народження. Пам'ятник відкрито в селі Вербічів Городенківського району. В області не бракує й інших жертводавців, тому прикарпатські скульптори за останні роки спорудили в регіоні два пам'ятники Незалежності України, два — Тарасові Шевченкові, по одному Іванові Франкові та Борисям за визволення України, кілька пам'ятників знаків і меморіальних дошок.

ПРОТОКОЛЬНЕ ДУРУЧЕННЯ

КИЇВ. — Верховна Рада України дала протокольні доручення Кабінету Міністрів представити на розгляд парламенту до 16-го жовтня нову норму межі мінімального забезпечення. Таку пропозицію висував на сесії депутат Леонід Анисимов. Він запропонував не розглядати на сесії проєкт державного бюджету на 1997 рік, якщо Уряд не виконає це доручення. Як відомо, цього вимагали і Наталія Віренко та Володимир Марченко.

НАЙБІЛЬШЕ БІДНИХ ГРОМАДЯН У СХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

КИЇВ. — Світовий банк дослідив 2,000 українських родин і підготував звіт на тему „Бідність в Україні“, у якому характеризується ситуація в державі за станом на червень 1995 року. Про це повідомляла пресовій конференції головний

економіст з питань соціальної сфери Світового банку Том Гунгандер. За межу бідності було прийнято 3 млн. 675,000 єкю, або приблизно 24 долари на одну особу в місяць. Фахівці підрахували, що за межею бідності на червень минулого року було 30 відсотків населення. Дослідження показали, що в бідних родинах, як правило, більше дітей до 15 років і більше старших людей, які мають понад 64 роки. Серед пенсіонерів є 35 відсотків бідних. При чому в східних областях бідних на 15 відсотків більше, ніж у південних.

УРЯДОВЦІ ДО СУДУ

КИЇВ. — Комісія Верховної Ради з питань фінансів і банкової діяльності підготувала звернення до Генеральної прокуратури України за проханням притягнути до відповідальності урядових осіб, які свідомо порушують закони. Голова комісії Віктор Суслов зазначив, що йдеться про порушення Урядом порядку введення в дію закону про акційний збір на алкоголь і тютюнові вироби. Внутрішні акційні марки мають бути введені з 1-го січня 1997 року. Однак, з 1-го жовтня в Україні, на підставі постанови Кабінету Міністрів, введено акційний збір на тютюнові, а з 1-го вересня на алкогольні вироби. Суслов сказав, що крім Верховної Ради ніхто не може змусити людей платити за згадані товари наразі, ніж вимагає закон.

ЗМІНИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

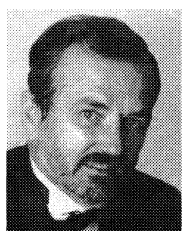
СУМИ. — Це місто відвідав міністер внутрішніх справ України Юрій Кравченко. Під час зустрічі з журналістами він сказав, що в структурі правоохоронних органів передбачається основні зміни, спрямовані на поліпшення праці міліції і підняття її авторитету. Це робитиметься за допомогою більш уважного підбору осіб. Тому, що міліціянти отримуватимуть платі з великим запізненням, то вони шукали інших способів програвати сім'ю. В результаті вже 250 колишніх міліціянтів потрапили до тюрми за порушення закону. Серед них 49 — за хабарництво. Правдою сумської міліції міністер незадоволений і має намір скерувати туди спеціальну комісію міністерства.

Український Інститут Америки відкриває концертний сезон 1996-97

Нью Йорк (Г. Колесса). — Серед різних аспектів діяльності Українського Інституту Америки в Нью Йорку особливе місце займає влаштування серії музичних поїзд, пов'язаних спільною назвою „Музика в Інституті“. Завдяки своїй місій вона заслуговує на особливу увагу.

Цього року вперше серію очолив Микола Сук, відомий український піаніст і глибокий музикант, який зробив величезний внесок в розповсюдження українського мистецтва по світі та вагомо причинився до якості та розвитку згаданої серії в УІА.

— Протягом десяти ро-

Микола Сук

ків, себто від першого дня перебування в Америці, мого життя пов'язане з Українським Інститутом Америки, — говорить М. Сук. Мій ньюйоркський

дебют відбувся на сцені УІА, і в тому власне полягала одна з місій концертної серії інституту — надання можливості українським музикантам проявити себе в такому важливому місцевому центрі світу, як Нью Йорк. Крім того, разом з українцями до участі в концертах запрошуються відомі американські та світові виконавці, що дає нашим виконавцям унікальну можливість на в'язати контакти з міжнародним музичним світом, а чужинцям — більше довідатися про Україну та її музику.

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИК ДЕРЖАВНОГО департаменту Ніколас Бірнс від імені американської адміністрації заявив, що північнокорейська влада „повинна негайно звільнити“ заарештованого громадянина ЗСА, якого звинувачують у шпигунстві. Це змалює поважне звинувачення, щоб його можна було оприлюднювати, не подаючи при цьому жодних доказів“, — сказав Н. Бірнс. Він повідомив, що дорадник шведської амбасди у Північній Ірландії Ерік Льюїс на прохання американців домагатиметься зустрічі з безпідставно затриманим громадянином ЗСА.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРИ ІРЛАНДІЇ та Британії у середу, 9-го жовтня, підтвердили, що намагання осягнути замірення у Північній Ірландії були досить порушені військом бомби IRA минулого понеділка на англійській вибуховій базі поблизу Белфасту, але не були зупинені. Ірландський прем'єр-міністр Даж Брутон і прем'єр-міністр Англії Даж Мейлдор заявили, що переговори замірення будуть продовжуватися без співпраці Сінн Фейн, політичного крила IRA, котре усунуло від участі аж поки IRA знову не припинить військових дій.

СВобода **SVOBODA**
SRPISKIJSKI HODODOD
CARSHINSKI DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Ffordmore Rd., Kerhonson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax: (914) 626-0180, e-mail: unaest@travel.ios.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНСОУ \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$10.00.
Чеків і money orders вилігати на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон СНИЛИК

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Тетяна Ларіна,
Київ

Україна — держава космічна

Одним з перших кроків України, як самостійної держави, було створення Національної Космічної Агенції, яка, згідно з указом Президента, почала свою історію з 29-го лютого 1992 року. Чому Україна, яка тільки но здобула незалежність, не вважаючи на безліч проблем, серед пріоритетів визнала найскладнішу, порівняно з іншими, космічну галузь? З таким запитанням авторка звернулася до начальника управління Космічних Комплексів Національної Космічної Агенції України, кандидата технічних наук Олега Уруського.

— Національна Космічна Агенція виникла не з нуля, — сказав Олег Іванович, — Україна була активним учасником космічних програм Советського Союзу і її потенціал у цій сфері становив приблизно 30 відсотків від загального потенціалу галузі колишнього СРСР. Питання про те, як його використати на користь молодій державі, постало перед нею з перших днів існування. Після докладного вивчення існуючих можливостей з'ясувалося, що ми одержали в спадщину хоча й дуже розвинену галузь, але в той же час, на даному етапі, цілком безрезультативно. Адже не існувало жодного проєкту, який від початку до кінця здійснювала б якась одна організація. Кожна працювала лише над частиною комплексу або системи чи робила якийсь вузол. У той же час другий вузол або частину систему, виготовлялося, наприклад, у Росії. Тобто, в Україні не лишилося єдиного контексту космічної ідеології. Тож, перш за все, потрібна була власна концепція, на основі якої можна було б тільки своїми силами продовжувати роботи, пов'язані з дослідженнями і використанням космосу.

Таку концепцію створила робоча група, сформована з представників Національної Академії Наук України та різних відомств і підприємств, яка, в свою чергу, дозволила розробити проєкт національної космічної програми, розрахований на п'ять років. Власне, з того моменту, коли 1993 року у затвердженому парламентом державною бюджетом з'явився рядок "Фінансування національної космічної програми України", розпочався принципово новий етап в історії України: вона стала космічною державою.

Ця програма, яку можна було б розділити на три основні частини, передбачала створення космічних проєктів, з

яких 65 відс. мали здійснюватися за власний рахунок безпосередньо в національних інтересах. 30 — міждержавні космічні програми при дорядковому фінансуванні країн СНД. І, нарешті, 5 відс. передбачалося на спільні міжнародні проєкти з іншими країнами поза межами СНД. А функціонально вона складалася із звичних для космічної галузі ділянок — сателітовий зв'язок та інформаційних систем, дистанційного зондування Землі, космічних наукових досліджень, а також розробки новітніх технологій транспортних систем та наземної інфраструктури. Крім того, передбачалося створення унікального експериментальної бази та виготовлення серійної техніки.

— З того часу минуло вже понад три роки. Чи здійснено щось з цієї програми?

— Звісно, ми не сиділи склавши руки. Невдовзі ми вже як, як запущено перший український сателіт "Січ-1". Відомості, які він надсилає на землю, допомагають гідрометеорологам, риболовам, лісникам. Згодом коло споживачів його інформації розширюватиметься. Уже з деяких методичних напрацювань щодо розпізнавання за допомогою супутника стану ґрунтів, води Озівсько-Чорноморського басейну, пошуку перспективних родовищ нафти та газу. Через якийсь час цю роботу виконуватиме він один. Експерти візьмуть його результати — наступні сателіти серії "Січ", звичайно, досконаліші, з якими вже проводиться відповідна робота.

Але, на жаль, голов-

ного проєкту, передбаченого в програмі, ми ще не здійснили. "Січ-1" хоча й вважався першим українським сателітом, все ж таки не є чимось новим. Він восьмий із серії "Океан", створений у КБ "Південне", у Дніпропетровському, яке за часів Советського Союзу признавалося для задоволення потреб північної навігації. Після розпаду СРСР, виходячи з реальної ситуації, того вкладу і фондів, що вносилося для виготовлення і запуску, було прийнято рішення взяти його під юрисдикцію України, як перший сателіт української космічної системи природокористування і екологічного відомлення, що має вже нову назву.

Ми ж плануємо створити єдину систему сателітового зв'язку "Ліній" з використанням космічного апарату на неоріонарній орбіті. Але відомо, що будь-яка нова розробка, тим більше такої складної техніки, як космічна, вимагає певного часу і досить значних фондів. На жаль, нинішні фінансові можливості держави не дозволяють у повному обсязі здійснювати ці плани. Адже фінансування агенції тепер перебуває на рівні 5 відс. від мінімуму. В результаті ми були змушені тимчасово зупинити роботу над цим проєктом. Він тепер у стадії експертного експертного.

— Коли ж повернетеся до нього?

— Якщо повертаємось, але трохи під іншим кутом. З'явився чужоземні зацікавлені партнери — італійці, які погоджуються на дольову участь у

фінансуванні цього проєкту. Перший сателіт зв'язку стане більше орієнтований на комерційні справи, скажімо, на рекламу, трансляцію передачі радіо і телебачення за межі України, або можна було якнайшвидше його окупути. Звичайно, він виконуватиме і свої безпосередні обов'язки забезпечення якісного зв'язку на великих відстанях, у якому мають потребу Служба Безпеки, Міністерство Оборони й інші організації, дипломати та й окремі громадяни. Адже спілкування, наприклад, із ЗСА або Австралією можна тільки через сателітовий зв'язок. З України він відбудеться лише через закордонні канали, відповідно до дуже великої гроші.

Коли ж матимемо власного космічного, зв'язку, ми самі зможемо обслуговувати інших: споживачів з Болгарії, Греції, Італії, інших країн. Якщо все відбудеться так, як ми собі це нині уявляємо, то перший український сателіт зв'язку вийде на орбіту до 2000 року. Більш того, ми мріємо запустити його власною ракетно-носієм, та поки що це тільки мрія. Але деякі реальні підстави для здійснення все ж таки існують. В Україні розробляється проєкт "Морський старт", який передбачає створення ракети-носія на базі існуючого з 1985 року серійного носія "Заніт-2". Тепер його модернізують, додають третій ступінь, після чого енергетичні можливості нової ракети дозволитимуть запустити наш сателіт зв'язку на геостационарну орбіту. Але цей проєкт — комерційний, у якому беруть участь, крім України, представленої дніпропетровським підприємством машинобудівним заводом № КБ "Південне", компанії з ЗСА, Норвегії та Росії.

Тому, хоча Національна Космічна Агенція й координує з боку держави діяльність підприємств, що працюють на космос, "Морський старт" — приватне підприємство і деякі умови, скажімо, ціни, за якими воно не від нас. І не виключено, що ми будемо змушені звертатися до закордонних постачальників ракет-носіїв, залежно від того, що дешевше запропонує, як це робить переважна більшість країн.

Але ми все ж таки сподіваємося на краще. Тобто, якщо проєкт "Морський старт" здійсниться до того часу, як буде готовий наш сателіт, то до космосу перший "Ліній" полетить за допомогою ракети, створеної нашими фахівцями на українській землі.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про спілкування у сьогоденні

Якщо нещодавно треба було мені довідатися про приїзд до ЗСА знайомої студентки зі Львова. Вона мала прилетіти "Льотом", але не була певна, чи на визначений день відстане місце у Варшаві на цей літак. Здавалося мені, що нічого легшого, як попитати про це у "Льоту" та дістати цю інформацію. Так мені здавалося... Накрутила я потрібне число і відразу почула потік слів: "А якщо бажаєте знати приліт літака, написати число два, якщо хочете зарезервувати квиток — тишність три, якщо треба вам інші інформації, тишність чотири чотири". Тишність чотири чотири в трубі знову приємний голос автомату: "Якщо бажаєте знати приліт літака не лезтеши Кеннеді — тишність число два, якщо до Ньюарку — три". Пробую спершу на лезтеши Кеннеді і знова голос з автомату: "Якщо бажаєте інформації польського мовою, тишність два, якщо англійською — три". Написав я, як сказано, число три і чую чейний голос з автомату: "Дякуємо за телефон. На жаль, сьогодні неділя і наші бора не працюють. Просимо дзвонити завтра зранку".

Ось так, після півгодини змагання з телефонною трубкою, я була на тому самому місці, що на початку. Це був тільки маленький приклад сьогоденної автоматизованої інформації та користі з усіх тих сучасних машин, що мають полегшити людське життя, а дуже часто лише його ускладнюють.

А все ж важко сьогодні уявити собі життя без комп'ютерів та і-мейлів. Чи може, однак, це спілкування через машини заступити безсерйозний контакт людини з людиною?

Нещодавно приїжджала я до свого бабусі, щоб вибрати потрібні гроші, а тут каже мені, що комп'ютери "повмирили" і вони не можуть нічого вдіяти, мусу чекати, аж наплавлять машини. "Колісцями" були живі люди і вони підеште не могли. Але це було ще в часах, коли без безпосереднього контакту поміж людьми, а не тільки на екрані. Сьогодні і-мейл заступає спілкування і можна справді не знати, з ким маєтись до діла. Ви розмовляєте, не бачачи облич, ви розповідаєте свої

інтимні справи, не маючи поняття, хто це читає та яка є дісна реакція читачого, бо вона відназеркалюється в очах та обличчя, якого ви не бачите. Чи щось зраховував скільки подорж і розлучень вже було з причини таких розмов комп'ютерами?

Ось розповідає мені молодий українець, як саме собою зрозуміло, по товариши, що "лізнав на речення через і-мейл". А тут знову читасмо, що чоловік старіється про розвід, по переписав на комп'ютері листи жінки до коханця... Чи було таке краще можливе, коли людяні листи ховалося перед язиком стяжкою в найбільш таємному місці, а двоє молодих людей замирилися заглядали собі в очі, тримаючи за руки, опромінені місячним світлом?

Так, сьогоденні спілкування виглядають зовсім іншими. Але чи це "нашіше" значить якісно краще? Чи поступ техніки змінює взаємодійності, чи надає їм більше цікавості і тривалості?

Чи можливість порозумітися з ким потрібним із найбільш неправдоподібних місць, оключно з автомобілем, приносить більше користі? Навпевно, як відомо вже з преси, приносить збільшення автомобільних випадків. Але на це не зважають, бо вигода важливіша.

Ввора хотіла я ззолотитися на нову програму Ей-Ти-Ти. Після півгодини натискання гудзиків із джерелючих для вуха ослухав автомату я зрозуміла, що всі урядовці зайняті і треба чекати. Терпеливо чекала і чекала. Яка це була приємність для мене, як акцієнці дійсно відозвався голос живої людини. "Як це добре почути живий голос", — привітала я незнайомку на другому кінці. І що думаєте? Він, почувши мої слова, засміявся і був виїнятковим сербичним та помічником! У тому теперішньому світі машини та автоматів добре поговорити з людиною, що доки окрили прогресом техніки доктори не позамінювали у нас самих знущени хворобами орани на штурмі, довгоочікувані елементи, поволі створюючи з нас роботолюбів.

Малоприємна, хоча досить реальна візія! Тож шукаймо, поки ще час, контакту живого голосу з живим теплом!

О-КА

Володимир Романюк

Не сумуй

Застави доріженьки-стежки
Листопад килимом пурпуровим...
То — баграти киї навпрошки
Мчатъ царівну-осінь у діброви.

Розійшлись берізки. В самоті
Посмутили явори і клени.
Лист останній тихо шепотить,
Юнакові лігши на рамена:

"Не сумуй... Ще прийдуть ясні дні,
Повні сонця радісної втіхи,
Ще на зміну виросте мені
Листя на каштану, на горіхах,

Зацвітуть збурунено сади,
Солов'їна пісня вдарить в груди!
Не сумуй (які ж бо ви...) завжди
На землі було так, є і буде".

...День втомився в терці... Ліг спочити,
Відпалавши в обрій згравах.
Крушуть киї зорі з-під киїт
На осінні відгоригі трави.

Степан Кікта

200-РІЧЧЯ КЛІВЛЕНДУ В ОГОЙО

III

На місці першого стадіону над озером, з 1930 року, що мав 72,000 місць, почнуть цієї осені будувати новий (коштовно 250 млн. дол.) для футбольного клубу "Бравес". Клівланд є містом іммігрантів і їх нащадків. Автохтонних індіанців стало набагато менше. В 1830 році жило тут 1,076 осіб, а десять років пізніше — 6,901. З прибуттям перших європейців зріст населення був такий: 1850 — 17,634; 1860 — 43,417; 1870 — 92,829; 1880 — 158,207; 1884 — 200,426; 1890 — 216,353; 1900 — 381,768; 1910 — 560,663; 1920 — 762,026; 1930 — 906,520; 1940 — 878,336; 1950 — 914,808.

Від 1956 року число мешканців у місті меншає, як це показує статистика: 1960 — 876,050, 1970 — 750,903, 1980 — 573,823, 1990 — 505,616.

Найбільше припливу іммігрантів до ЗСА було в 1913 році. В часі Першої світової війни імміграція майже припинилася, а закон з 1924 року, у добу ізоляціонізму, її дуже обмежив, увівши так звані державні квоти.

Історію українського поселення у Великому Клівленді датують (за новими дослідженнями) 1884 роком, коли за президентури Честера А. Артура прибув до міста Стефан Боднар із західного Закарпаття, та поділяємо на чотири доби: 1. Доба піонерів. Заробіткова імміграція, 1884-1914 роки. Розбудова релігійного життя. 2. Військова еміграція. Розбудова громадського

життя. 1915-1945 роки. 3. Політична еміграція. Політичний і розквіт життя в діаспорі, 1946-1991 роки. 4. Добровільні емігранти з незалежної України, 1992 — дотепер.

Перший український прибуло до міста, не можна уявити, бо неоприбулих реструували за державною приналежністю. Дослідник Василь Галич полав, на основі урядових звітів, що в 1899-1930 роках до 40 емігрантів у ЗСА прибуло 268,311 українців, з того 10,169 до стеїту Огайо, до Пенсильванії — 114,179, до Нью Йорку — 62,214, Нью Джерзі — 29,830, до Ліліної — 10,085, Коннектикут — 7,498, Массачусетс — 7,357.

Українці в Огайо поселювалися щонайменше у 30 громадах, урядова цифра нових українців протягом тридцяти років є бодай й ьтикратно менша від дійсної. Більшість поселення творилися: від 1885 року — в Янгстевні, від 1900-их років — у Клівленді, Акроні, Росфорді, Толідо, Дейтоні, Зейнвілді, Йорквілі, від 1905 року — в Лорейні і Лейквуді, а після 1920 року — у Кентоні.

Українські автори до Другої світової війни оцінювали нас у Клівленді на 25,000, а тепер на 35,000 осіб. Ця цифра не вклучає наших братів із Закарпаття. Коли врахувати вихідців з усіх українських земель, то число належає до потроїни.

"Осередок послуг народам у Клівленді" має в емі-

денції 57 народів із зорганізованими їхніми представництвами, які плеають свої звичаї, культуру, релігії, а частина з них ще і своє шкільництво і мову. З тих народів, мабуть, українці найбільше дають про здержання своїх питомених відмінностей та про допомогу рідному народові й державі.

З гордістю належить підкреслити велику жертвенність вихідців із Старого краю заради розбудови свого народного життя, що виключено своїми власними по жертвами і працею здвинути на новому поселенні понад двадцять храмів, приходів, цвинтарів, шкіл, будинків для численних організацій, і весь той час утримувати їх існування.

Чисельність і жертвенність поселенців у Великому Клівленді була визнана Апостольського Столиці тим способом, що місто Парму вона признавала осідком двох єпархій візантійського обряду: в 1969 році — єпархії св. Івана Христителя, а з 29-го лютого 1984 року Митрополит Стефан Сулик інтронізував Владика Роберта Москаля з Філадельфії на першого Єпископа новоутвореної четвертої єпархії у ЗСА імені св. Йосафата.

Трон Закарпатської єпархії св. Івана є тепер вакантним, бо другого її Єпископа, Андрія Патака, Апостольська Столиця перевела до єпархії св. Михайла в Пасейку, Н. Дж.

Від приїзду політичної імміграції в поселенні існує не тільки релігійна толерантність, але й братні співжиття й повний мир, що закладає духовенству і громадському проповіді — Українським Злученням Організаціям Великої Клівленду. Головою УЗО, тобто неплатним вітом поселення, вже 14 років є професіоналіст мгр Василь Лішинецький.

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

волинській золотий ключ від Мадриду. Дякуючи за подарунок, Президент України зазначив, що цей ключ відкривав не лише Мадрид, але й «наші з вами серця».

Президента України особливо цікавив шлях Е-

панії від диктатури до демократії. Під час заключної пресконференції Л. Кучма відповів на ряд запитань. З приводу НАТО він зазначив, що Україна вважає як міжнародну організацію лідером у створенні нових форм співпраці у сфері безпеки і вилітливо-військової стабілізації фактором в сучасному світі, тому Україна не виступала і

не виступає проти поширення НАТО. Вона лише хотіла б, щоб це поширення відбувалося в інтересах всіх держав, в тому числі України і Росії.

Під час зустрічі з еспанськими парламентарістами Л. Кучма закликав їх підтримати ряд зовнішньополітичних ініціатив України. Наприклад, щодо створення у Центральної і Схід-

ній Європі зони, вільної від ядерної зброї, та створення в рамках ООН ради економічної безпеки. За словами Л. Кучми, своїми пріоритетними завданнями Україна вважає встановлення партнерських відносин з Європейським союзом, спеціальне партнерство з НАТО і формалізацію відносин із Західно-європейським союзом.

Українсько...

(Закінчення зі стор. 1)

Власне поширення української музики є ще однією немаловажною місією інституту: поруч із світовією музикою багато творів українських композиторів вперше прозвучали саме в Українському Інституті Америки, при чому знайшли тут не тільки своє перше виконання в Америці, але й у світі.

Г. К.: — Що нового принесло сьогоднішній концертний сезон слухачам відвідувачам УІА? М. С.: — Відкриється він наступної суботи, 19-го жовтня, авторським концертом відомого композитора Ігора Концевича — шим концертом

вшановуватимемо мистця з нагоди його 70-ліття. Нойорський сольо-дебют скрипаль Юрія Харенка, відомого з виступів у складі Струнного квартету ім. Леонтовича, відбудеться 14-го грудня. Новиною в музичній серії стане також перша спроба відомих слухачам виконавців Юрія Мазуркевича (скрипка), Ваграма Сараджяна (віолончель) і Володимира Винницького (фортепіано) виступити як трио. Ю. Мазуркевич є першим скрипалем квартету Леонтовича, а В. Сараджян і В. Винницький вже кілька років виступають як дует — і ось вони об'єдналися у новому камерному складі, виступ якого як у дуетах, так і в трио відбудеться 8-го берез-

езня 1997 року. В цього річній серії відбудеться кілька прем'єр — 18-го січня 1997 року в концертні Товариства камерної музики УІА вперше прозвучать «Tepny/Laments» Вірка Балея для віолончелі, солю, а 15-го лютого в концертній родині Крисів відбудеться перше виконання в Америці Тріо «DSCN» в пам'ять Д. Шостаковича авторства київського композитора Губи.

Це — тільки новини щогорничий «Серія», яка в загальному, складатиметься із шести концертів. Крім того, два концерти увійшли до категорії особливих атракцій сезону — авторський вечір Мировала Скорика, який відбудеться 1-го жовтня в.р. у Вейл Голд при Карнегі Голл в Нью-Йорку, і концерт-бенефіт 29-го жовтня в.р. в акому звучатимуть виключно твори Ліста; весь дохід з цього призначений на фінансову підтримку серії «Музика в Інституті» наступного сезону 1997-98 років.

Г. К.: — Діяльність УІА власне є яскравим прикладом свідомості і патріотизму українського суспільства в Америці, яке матеріально підтримує інститут — і завдяки своєму членству, і відвідуванням та вшануванням імпрес, і своїм месенджером. Нам також відомо, що часто українські виконавці, і не тільки українські, виступають тут без лобирования оплати, або за символічну винагороду.

М. С.: — Так, матеріальна сторона — це одна з найважливіших наших проблем, як і, зрештою, і усіх наших громадських інституцій. Тому перш за все ми хотіли б через «Свободу» висловити слова признання і подяки усім людям доброї волі, які матеріально та своєю

діяльністю підтримують музичну серію та УІА в загальному. Крім того, звертаюся до шанувальників музичного мистецтва підтримати нас у майбутньому — зокрема, стати спонсором серії, окремих концертів, конкретних програм чи навіть окремих виконавців на даний концерт. Для прикладу, наступний сезон концертної серії плянуємо відкрити концертом творів Франца Шуберта до двохсотріччя від дня народження композитора. Це — важлива дата у світовому контексті і УІА не може її обійти стороною. Я певний, що серед шанувальників мистецтва знайдуться особи, які обожнюють музику Шуберта, і пропоную спонсорувати конкретно цей концерт. Ще один цікавий проєкт — концерт на тему «Українські музичні елементи у світовій музиці». Небагато людей знають про те, що такі музичні вельетні як Бетовен, Ліст, Барток та інші черпали з нашої музичної культури своє натхнення. Вважаю, що цей факт вартий уваги і відповідної підтримки її спонсорства. Добрий початок такому нашому задуму вже покладено — три конкретні концерти цього сезону вже спонсоровані, що нас дуже тішить.

Г. К.: — Бажаємо концертній серії Українського Інституту Америки та Вам особисто великого успіху.

Повідомляємо наших читачів, що крім мистецького керівника щогорничий серії «Музика в інституті» Миколи Сука, серією завідують також ексекютивний керівник Тарас Шегедин та мистецький дорадник Вірко Балея. Почесним мистецьким керівником серії є Олег Криса.

ПОДЯКА

з волі Всевишнього 15-го березня 1996 року відійшла від нас у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ, І ПРА-БАБУСЯ

бл. п.

НАТАЛІЯ КАЧМАР

Цією дорогою висловлюємо нашу найсереднішу подяку приятелям, знайомим та рідним, які у хвилини нашого смутку особисто, листово або телефонічно висловили своє співчуття. За участь у похоронних відправах та відправленнях покійної на вічний спокій.

Стордимо дякуємо о. Франкові Шадкові за духовне піклування під час довірої хвороби покійної, за похоронні відправи та слова прощання і розради.

Марійський Дружини подяка за спільне відмовлення вершити.

Щиро дякуємо особам, які прощали покійну д-р М. Прокоп, ред. М. Галів, інж. Л. Калінін, О. Труш, д-р В. Пушкар і Л. Ліц.

Ми вдячні усім тим, що замовили Служби божі за спокій душі покійної: У. В. Дячук, Л. І. М. Галів, Л. О. Цупак, Д. І. Долінінський, М. І. Я. Макарушка, Л. І. Ю. Стефанівський, Н. Кравчук, Л. Цетельська, Марійська Дружина, М. Кіселів, Р. Пимчук, С. І. М. Боровик, Б. Юрчи, І. А. Давидів, Т. В. Тавачук, О. І. О. Колодзі, М. І. К. Ванько, О. І. В. Хмелюк, Ю. І. М. Добос, Н. І. В. Луців, С. Луців, І. Я. І. Винницький, родина Хічній, родина Медівських, А. І. С. Шкляр.

Щиро дякуємо за щирі пожертви на добродійні цілі: На журнал «Патріярхат» згодом Л. Калінін 20 дол., О. І. А. Бобош 50 дол., Д. І. М. Цибунський 50 дол., С. І. О. Луців 20 дол., Е. Мільян 25 дол., Л. І. Л. Зелик 50 дол., З. І. Р. Воронка 300 дол., Б. І. Л. Качмар 250 дол., І. Колодзі 50 дол., Ю. І. Т. Данилів 25 дол., Н. Закивська 25 дол.

На змичення «Перемиччя» згодом: А. І. С. Леуш 25 дол., Д. Бобельяк 20 дол., І. Р. Липичак 25 дол., Земліштво «Перемиччя» 100 дол., ESL Dept. at PCCC 75 дол.

На Координаційний Комітет Допомоги Україні — Фонд допомоги жидівщині України згодом: З. Габриєліан і М. Дармахман 50 дол., О. Дармахан 50 дол., К. І. В. Воловодич 100 дол., Е. Стахія 20 дол., О. Загаєвичев 20 дол., Е. І. Н. Мельничук 25 дол., О. І. Н. Ткач 20 дол., А. І. С. Леуш 25 дол., Д. Кузін 100 дол.

На церкву св. Івана Христителя в Нью-Йорку згодом: Б. І. Л. Качмар 200 дол., З. І. Т. Бобош 40 дол., З. І. Р. Воронка 300 дол.

На церкву св. Івана Христителя в Гатері згодом: Н. І. Б. Білш. На фонд суспільної опіки при Марійській Дружині в Нью-Йорку згодом: К. І. І. Галів 25 дол.

На Фонд Допомоги Дітям Чорнобильської катастрофи згодом: Л. І. М. Галів 25 дол.

На українську духовну семінарію у Львові згодом: О. Труш 20 дол.

На фонд Митр. А. Шептицького згодом: О. І. В. Хмелюк 40 дол.

На фонд відбудови св. Михайлівського Собору в Києві згодом: Л. І. М. Галів 25 дол.

На СКВР при СКВУ згодом: Л. Крупа.

На Український Музей в Нью-Йорку згодом: В. и L. Cohn 250 дол.

PCCC Scholarship Fund. President for the College Community 75 дол.

З подякою: діти, внуки і правнуки

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що з волі Всевишнього 12-го жовтня 1996 р. упокоїлася в Бозі на 96-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ та ПРАБАБУСЯ.

бл. п.
СОФІЯ ІЗ ЛІСЯКІВ
ДОРОЖИНСЬКА-ТЕСЛЮК

Залишилися в смутку:
донька — НАТАЛІЯ МАЙКІВІЧ з мужем РОМАНОМ
внуки — ЮРІЙ
— ЕВГЕН із дружиною ГАЛІЄЮ
— СОФІЯ з мужем МИХАЙЛОМ
правнуки — МАРКО
— ХРИСТИНА
— ОЛЕСЬ та
— БРІЯНА

ПОХОРОН відбудеться у вівторок 15-го жовтня о год. 10-й ранку з церкви св. о. Миколая при 24 і Поплар вул. у Філадельфії, Па., а відтак на кладовище св. Марії на Факс Чейс, Па.

Вічна їй пам'ять!

В П'ЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ МОЄЇ НАЙДОРОЖЧОЇ І НЕВІДЖАЛОВАНОЇ ДРУЖИНИ

бл. п.
МАРІЇ (МУШКИ)
ХОДНОВСЬКОЇ
бувають відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СВАТІ ЛІТУРГІЇ

у п'ятницю 18-го жовтня 1996 р.

в катедральному соборі УКЦ св. Юра у Львові;
в УКЦЕРКІ св. Варвари у Відні, Австрія;
в УКЦЕРКІ св. Івана Христителя в Нью-Йорку, Н. Дж.

Прошу ласкаво поміняти покійну у своїх молитвах.

В пам'ять моєї незабутньої дружини складаю 500.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям Чорнобильської катастрофи (Імені Марії Ходновської)

муж — НЕСТОР

ПОДЯКА

У великому болю, в незалишній втраті нашого незабутнього ЧОЛОВІКА І БАТЬКА

бл. п.

ІГОРА СУХОВЕРСЬКОГО

Ми зустрілися з таким великим і щирим вином співчуття і виразом симпатії та пошани для життя і праці покійного, що з чистого серця хотіли б висловити нашу подяку.

Дякуємо всещесному духовству на чолі з Владикою Анто-нієм, церковному хором та всім, що спричинили до того, що Панакхиді похорон відбудеться в такий спосіб, так як то годиться за нашим рідним звичаєм і традиціями.

Окрема подяка о. Земляченкові, який багато допоміг нам ділом і порадою.

Дякуємо всім, що молилися за нами за упокій душі Спо-вичного та всім, що супроводжували Ігора в останню дорогу.

Відійшов від нас у засвіти наш найдорожчий і незабутній ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДЬО, БРАТ, ШВАГЕР І ВУЙЦЬО

Дуже нас зворушила присутність на похоронах більшої групи членів пластової «Ваги Бурлаків», друзів покійного ще з студентських часів, які відповіли вірного друга на останню, «вічну вагу».

Дякуємо всім тим, дуже чисельним особам, що живим словом чи письмом висловили співчуття з нами і пошану для покійного. Ми, мабуть, не зможемо відтворити на кожне письмо окремо, тим більше, що вони справді зворушливі.

І дякуємо всім приятелям і кривим, що в ті для нас такі важкі і болотні дні допомогли нам і були з нами. Ми знаємо, що ми в цей гарний родині не самі.

Спасибі.

МАРІЯНА СУХОВЕРСЬКА з дочками, зятєм і внуком.

ПОДЯКА
В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

В осінній теплий день — «День подяки» — 9-го жовтня 1995 р. відійшов від нас у засвіти наш найдорожчий і незабутній ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДЬО, БРАТ, ШВАГЕР І ВУЙЦЬО

бл. п.

о. митрат
РОМАН НАБЕРЕЖНИЙ

Складаємо щирю подяку Іх Превосвященству Владисі Кир Ізидорові за участь в похоронних відправах та відправленнях покійного на кладовищі.

Всесщесному о. Михайлові Лозі за його печальність і кожноразу поміч під час короткої, але тяжкої хвороби та похоронних відправ.

Щиро дякуємо за прощання і прощання отцям митратом о. Б. Остапівцем, о. Р. Гавришівцем, о. П. Стефанівцем, о. М. Лозі, о. Л. Чайці, о. Ігумену Є. Волоським, о. О. Голушківцем, о. В. Кри-воглазову та всім 26-ти священникам.

Ми безмежно вдячні приятелям, приятелям, знайомим, Лізі Українських Католицьких Жінок, і її Відділам, Комітетові та всім парафіянам церкви св. Юрія в Ошаві.

Рівно ж дякуємо приятелям покійного — Т. Чижові за спів-чуття та моїх приятельки — Наді Шмігель та Лізі Гавранко за їхні теплі слова розради.

Редакторів газети «Наша мета» М. Поронової за теплу заадуку покійного.

Дякуємо редакторів д-ров В. Пушкарів за допис в жур-налі «Патріярхат», мастерові Осипові Голушківцю за відслідван-ня «Апостола» під час похоронних відправ.

Спасибі за чисельні листи квітів св. Готтгарді, листи співчу-ття та всім, що зложили дакти на Семінарію в Рудольф біля Льво-ва та на сиротинці «Приятелі дітей» в Україні. Збірка винесла 9,150 дол. які, було розділено на дві частини.

Прощимо сумно розділу покійного у ваших молитвах.

Дружина — МАРТА
доні — ІРИНА СОФІЯ, РОМА з чоловіками
син — ІВАН із дружиною
внуки, сестра і брат з родинами в Україні.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що з волі Всевишнього 12-го жовтня 1996 р. упокоїлася в Бозі на 96-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ, ТІТКА, ШВАГЕРОВА І СВАХА

бл. п.
АЛЛА ГРИГОРОВИЧ
з дому РЕЧИЦЬКА

нар. 23-го квітня 1922 р. в Костополі, Волинь, Україна.

Доволітня вчителька Школи Українознавства в ЗСА.

ПАНАХИДА І ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відправив митр. прот. Нестор Коваль з церкви св. Петра і Павла в Глен Спей, Н.Й., в суботу 5-го жовтня 1996 р. в похоронному заведе-нні Рубено в Ньотон, Н. Дж. Тіло покійної поховано на міс-цевому цвинтарі в Ньотон, Н. Дж.

Залишені у глибокому смутку:

муж — МИКОЛА
сини — КОДІ з дружиною ДЖУДІ
— ІГОР з дружиною РОЗМАРІ
— АНДРІЙ
— АПОЛОН з дружиною ДЖУДІ
— СЛАВІК РЕЧИЦЬКИЙ з дружиною ДЖЕКІ, дочками КАТЕРИНОЮ І МАРГАРИТОЮ
брат — ГРИГОРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ
— ДЖІМІ з дружиною ТРИСІ
— АМАНДА, БРІТАНІ І АЛІСА
внуки — д-р ВІКТОР ГРИГОРОВИЧ з дружиною д-р АННОЮ І дітьми МАРИНКОЮ І ПЕТРУСЬКОЮ
— МАТРО ГРИГОРОВИЧ
— АЛІНА ЯРОШ
правнуки — PATRICIA IRVING, JOSEPH and CATHERINE GIEGER, SALVIN and JANET PERRY.
свати —

Прощимо про молитви за спокій душі покійної.

РОДИНА

ПОДЯКА

З глибоким жалем ділимося сумною вісткою з членством ООП та всією українською громадою, що в середу 9-го жовтня 1996 р. відійшов від нас на покійні. Всевишнього колишнього голови Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини, зарезервований зовнішніх зв'язків КУ ООП, член Світової Федерації Лемків, член управи Фондуції Дослідження Лемківщини, визначний суспільно-політичний і громадський діяч

бл. п.
МИКОЛА ГРИЦКОВ'ЯН

нар. в селі Березка, Ліського пов., Лемківщина, Україна.

Дружини покійного, шановний Лесі, дітям Христі, Стефії і Миколі та всім родичам висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

КРАЙОВА УПРАВА
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

ПОДЯКА

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями та знайомими, що в середу 9-го жовтня 1996 року в Нью-Йорку відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДЬО, ВУЙКО І БРАТ

бл. п.
МИКОЛА
ГРИЦКОВ'ЯН-МАКАРЕНКО

нар. 17-го грудня 1920 р. в селі Березка, Лемківщина, Україна

член ОУН, воєн УПА

ПАНАХИДА відбудеться 12-го жовтня 1996 р. о год. 7:30 веч. у Quinn Funeral Home 35-20 Broadway, Long Island City, NY, (718) 721-9200.

ПАРАСТАС відбудеться 13-го жовтня 1996 р. о год. 7:30 веч. у Богослуженні відбудеться 14-го жовтня 1996 р. о год. 11:30 рано в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку. Опісля похорон на місцевому католицькому цвинтарі Святого Духа в Гемптон-Вуд, Н. Й.

Залишені у глибокому смутку:

дружина — ОЛЕКСАНДРА
дочки — ХРИСТИНА з мужем ВАЛЕРІЄМ з дітьми МАРКІНЬОМ, ЮРІЄМ, АТОМ І УЛІНОЮ
— СТЕФАНІЯ
син — МИКОЛА з дружиною ДАРІЄЮ І з сином ДМИТРОМ
— АНТІН з дружиною І дітьми в Польщі
брат — АНДРІЙ з мужем АНДРІЄМ І з синами ДМИТРОМ І МИХАЙЛОМ з родинами
братова — АННА з дітьми ЄВГЕНІЄЮ, КАСИЯНОМ І МИХАЙЛОМ з родинами
брат дружини — МИКОЛА з дружиною КАТЕРИНОЮ І з синами ВАСИЛЕМ І ЛЮБОМИРОМ
сестра дружини — ВОЛОДИМИРА з мужем ЯРОСЛАВОМ, ІВАНІМ І СТЕФАНІОМ
— СТЕФАНІЯ з мужем

племінниця та близька і дальша родина в ЗСА, Україні і Польщі.

Замість квітів родина просить скласти пожертви на Комітет Меморіалу ген.-хор. Романа Шумевича-Тараса Чупринки в Білгороді, Україна

УКРАЇНА: ПУТІВНИК
українською мовою!
Книг: Смолюк, 1993
Ціна 27.75 дол. включно з перекладом.
Подано всі необхідні для туриста інформації.
Також маєте свій самий путівник англійською мовою.

Замовляйте:
СВОБОДА BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302
Мешканці штету Нью Джерсі підлягають 6%-му податку

Під патронатом
СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ
офітм
„УКРАЇНА В ОГНІ ОКРАДЕНА“

Книжкопосередство в Україні — від книжної доби до сьогодні, в кінцевій фазі продукції.

Однак фінанс вимагає для закінчення додаткових фондів.
Фільм „Україна в Огні Окрадена“ — це найбільша книга, яка покаже в правдивому світлі життя обласи України.

Мешканці фільм, які повертаються більше як 1,000 дол., прошу вислати знімки розміром 4" x 6".

ПРОСЛАВ КУЛИНИЧ, фільмовий продуцент
Пожертви прощимо вислати на адресу: FILM FUND for "UKRAINE V OHNI OKRADENA". No of Account 9965. Self Reliance (N.Y.) FCU 108
CHOCARDEN. No of Account 9965. Self Reliance (N.Y.) FCU 108
CHOCARDEN. No of Account 9965. Self Reliance (N.Y.) FCU 108

У ПОНЕДІЛОК, 7-ГО ЖОВТНЯ, ЗСА гостро скритикували прем'єр-міністра Туреччини Нехметтіна Ербакана за його поїздку до Лівії та підписання договору з урядом Муаммара ель Каддафі про збільшення торгівлі. З приводу цих відвідів лівійські засоби масової інформації у своїх звітних повідомленнях поклали критику турецького прем'єр-міністра на сторону ЗСА та Ізраїля, при цьому називаючи Лівію жертвою тероризму. Ніколас Бірнс речник Державного департаменту, на пресовій конференції підкреслив, що не може повірити щоб прем'єр-міністр однієї із союзних країн, члена НАТО міг обороняти такого терориста як Муаммар Каддафі.

Пакунки на Україну
Від **59c LB**
79¢ при пересилці з наліпками через **UPS**
За детальними довідками телефонуйте:
Tel: (201) 763-8778
ROXOLANA
300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

„СОКІЛ-БАТЬКО“
СПОРТОВО-РУХАНКОВЕ ТОВАРИСТВО У ЛЬВОВІ
АЛЬМАНАХ 1894-1994
Львів: Основа, 1996
Ціна 15 дол. + 2 дол. за пересилку
У збірці представлено спогади, фотодокументи та інші матеріали про діяльність українського сокольського осередку у Львові кінця XIX і першої половини XX ст.
Можна замовити в
СВОБОДА BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302
Мешканці Нью Джерсі просимо додати 6 відсотків податку

„СВОБОДА“
НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК —
СЛУЖИТЬ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДИ ВЖЕ
ПОНАД 100 РОКІВ

Найкращий дарунок для бабусі та дідуся — мамини чи батька

Дарунок, який триватиме повний рік та справлятиме приємність обдарованій особі, це **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК СВОБОДА**

Річна передплата: для членів \$75.00 для не членів \$100.00

Передплата виходить приблизно 30 або 40 центів за число тел.: (201) 434-0237

СВОБОДА
Established 1893
Oldest and foremost Ukrainian-language daily newspaper in the United States
PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 • (201) 434-0237

THE UKRAINIAN WEEKLY
Established 1933
English-language newspaper offering a Ukrainian perspective on the news
PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 • (201) 434-0237

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA
(published daily except Sundays, Mondays and holidays.)
ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY NOON THREE DAYS BEFORE PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 8:30 A.M.

Full page (160")	\$1,800.00	Quarter page (40")	\$450.00
Half page (80")	\$900.00	Eighth page (20")	\$230.00

All general advertising: 1 inch, single column \$12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column \$7.50

Width of one column 1 1/4 inches
Length of one column 20 inches
Columns to a page 8

ADVERTISING RATES FOR THE UKRAINIAN WEEKLY
(Published in English on Sundays)
ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.

Full page (58")	\$600.00	Quarter page (14 1/2")	\$165.00
Half page (29")	\$310.00	Eighth page (7 1/4")	\$85.00

All general advertising: 1 inch, single column \$12.00
Fraternal and community advertising: 1 inch, single column \$7.50
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULL-OUT \$2,900.00

Width of one column 2 5/16 inches
Length of one column 14 1/2 inches
Columns to a page 4

Quantity discounts: 10 or more ads 20% discount
24 or more ads 25% discount
52 ads 30% discount

ALL ADVERTISEMENTS ARE SUBJECT TO APPROVAL

Photo reproduction: Single column \$ 9.60
Double column \$12.00
Triple column \$12.40

NOTE:
1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Szeparowycz, Advertising Manager, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

Абітурієнти „Рідної Школи“ в Чикаго

АБИТУРИЄНТИ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА „РІДНА ШКОЛА“ ЧІКАГО — 1996

Абітурієнти „Рідної Школи“ в Чикаго.

Шановні РОДИЧІ чи ДІДУСИ!

Якщо Ваші діти, чи внуки є тепер на студіях десь далеко від рідного дому, не дозволяйте їм відстати від української громади чи українства. Найкращим засобом, щоб вдержати цей зв'язок є тижневик „THE UKRAINIAN WEEKLY“. Замовте ім передплату коштом .77 ц. тижнево для членів УНС або \$1.08 для нечленів. Телефонуйте на число:

(201) 434-0237
Ukrainian Weekly
30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ
універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку як приватну, так і публічну.

UKRAINE — A CONCISE ENCYCLOPEDIA
UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ — 130.00 дол. (було 170.00 дол.)

*Плату за пересилку включено.

Замовлення просимо присилати разом з чеком або грошовим переказом на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Мешканці Нью Джерсі підлягають 6% мв податку.

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association, Inc.
Fondation Road 914-620-5041 Kalamazoo, New York 12446 FAX 914-620-4038

БАБИНЕ ЛІТО НА СОЮЗІВЦІ
Приїжджайте милуватися осінніми листям Кетсільських гір!

До вашого вибору:
теніс, відбавка, прогулянка горами або курси гольфу, відвідування крамничі чи винарні, розташовані поблизу.

ВАРТІСТЬ НІЧЛІГУ І СНІДАНКУ:

звичайна кімната	дві особи	\$60.00
люксова кімната	одна особа	\$40.00
люксова кімната	дві особи	\$70.00
люксова кімната з джакузі	одна особа	\$50.00
люксова кімната з джакузі	дві особи	\$80.00
люксова кімната з джакузі	одна особа	\$60.00

тував відсягання, щоб відзначити успіхи наших дітей — студентів, а саме святочного вечіра на весело забавою.

Під музичний супровід дра Яна Хойнацького абітурієнти поважно увійшли на залю та зайняли свої місця при головному столі. Присутність достойних гостей — Владики Михайла, генерального консула Віктора Кирика з дружиною та директора бюро етнічних зв'язків губернатора Лилиної Джима Едгара, Пет Михайльського, підкреслили важливість цієї події. Пет Михайльський передав нам офіційний привіт губернатора, в якому він висловив свою підтримку та похвалу за наше уміня втримати свою мову, культуру — традиції та що в такій старинній спосіб зуміли ми це передати майбутньому поколінню.

Відтак директор нашої „Рідної Школи“, мгр Надія Л. Хойнацька привітала матуритів та підкреслила, щоб „ніколи не забути, що вони є діти українського народу“.

В імені абітурієнтів студентка Роксолана Кашува привітала всіх присутніх та подякувала батькам, родичам, учителям і громаді за їх невтомний вклад праці, переплетений любов'ю і у вихованню їх в українському дусі.

Після вечіри директор мгр Хойнацька, опікуни класи Оксана Мурська та весь учительський склад (М. Климчак, мгр І. Га-

Появилось нове видання

У Видавничстві „Лілея“ в Тернополі появилось нове видання — монографія Петра Сороки п. з. „Нарис життя і творчості Василя Дідока“.

У монографії автор П. Сорока, старший викладач Тернопільського Педагогічного Інституту, поет і літературознавець розглядає творчість В. Дідока, відомого журналіста, громадського діяча і літератора. Особливий акцент зроблено на ідейно-творчих шуканнях митця, аналізі особливостей його стилю і самобутності гумористично-сатиричних творів, що увійшли до знаменитої антології „Смійтеся на здоров'я“. Автор простежує місце „літописця добу“, як називають В. Дідока, в історії еміграційної літератури та журналістики. Книга розрахована на широке коло читачів.

Чепурна 180-сторінкова книжка-монографія приваблює увагу читача обгорткою з світлинкою В. Дідока, який відпочиває на лоні природи. Книжка щедро проілюстрована фотознімками різних років і обставин з метою повнішого висвітлення життєвого і творчого шляху В. Дідока. За авторським задумом, послання наукового аналізу і фотоматеріалів допоможе читачеві краще уявити творчий портрет митця цікавої життєвої долі і небуденного обдарування.

Науковим редактором цього видання є професор Тернопільського Державного Педагогічного Інституту Іван Трільницький, а рецензатором доцент Тернопільської Академії Народного Господарства Василь Дерій.

Книжка коштує 10 дол. Замовлення стати на адресу: W. Diduk, 30 Allan-hurst Dr. #402, Islington, Ont. M9A 4J8, Canada.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСОюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпечення грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці. Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислення збірки вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСОюзу

ЗМІНА АДРЕСИ
До Адміністрації „Свободи“
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302
Прощу змінити мою адресу

☐ „Свободи“
☐ „The Ukrainian Weekly“

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член-УНС)
М'я і прізвище
Адреса

Моя НОВА АДРЕСА така:

М'я і прізвище
Адреса

На зміну адреси проситься **ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ \$1.00 ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ**

ецька, мгр Л. Маркевич, О. Кавчак) офіційно та формально вручили всім абітурієнтам двомовне свідоцтво, викликаючи кожного студента окремо та на прощання кожному ще шепнули останні поучаючі слова.

На закінчення формальної частини свята студент Андрій Калін попросив всіх та ще раз подякував всім за їх труд і посвяти.

Абітурієнтам та гостям дуже сподобався мотаж з прозорок з життя наших студентів, котрий підготував Роксолана Ловчина.

Почала грати музика і всі весело танцювали до пізньої ночі.

Літо минуло, настала осінь, наука наново почалася і ліній наших абітурієнтів знову показався в громаді. Вже їх не в'яжуть шкільні зобов'язання та правила. Вже на них не чекають книжки та завдання. А якось їх назад до української громади тягне! Мабути, наш губернатор справді має рацію. Може ми справді зуміли втримати та передати нашу українську спадщину молодому поколінню? Дай Боже!

Юля Кашуба

KARPATY
Export Import
120 Runnymede Rd.
Toronto, ON M6S 2Y3 Canada
Tel: (416) 761-9105
1-800-265-7189
надійно швидко гарантовано

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ ТА ІНШЕ
до України, Молдови, Білорусії, Росії, Польщі, Литви, Латвії та Естонії

MARKA Company
26 First Avenue
New York, NY 10014
Tel: (212) 473-3555

НА РІЗДВІНІ СВАТІ: КУТ МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАТОЧКИ, КОЛІДИ (касетки, плівки), ВИСЛАСКО ПОШТО!

ПРАЦЯ

\$1,000's POSSIBLE READING BOOKS.
Part Time. At Home. Toll Free
(1) 800-898-9778
Ext. R-1671 for listings

*** FUNERAL DIRECTORS**

УКРАЇНСЬКА РОДИНА (ВЛАСНИК)
SENKO FUNERAL HOME
213-215 Bedford Avenue
Brooklyn, N.Y. 11211
1-718-388-4416
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd.
Hempstead, N.Y. 11550
1-516-481-7460

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУС НАЙТО — директор Родина ДИРЕКТОР
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ШІРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Баянн Бруклі та перенесення тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555